

Obec Malý Lapáš - Vplyv konsolidácie na samosprávu

Ostatná aktualizácia: piatok, 26. september 2025, 15:33

Vážení obyvatelia,

včera na zasadnutí obecného zastupiteľstva som oboznámil poslancov s dopadmi schválenej konsolidácie na samosprávu. Mestá, obce a vyššie územné celky sú financované výhradne z toho, koľko zamestnanec odvedie zo svojej mzdy na daniach. Čím vyšší daňový bonus má zamestnanec, tým zarobí v čistom viac a to menej za dostane do samosprávy. Obce z daní zamestnaných získavali do minulého roka 70% vybranej dane. Tento rok je to 55 % a **na rok 2026 to bude 53,1 %**.

Podľa prepočtov ZMOS-u bude samosprávam v rozpočtoch na budúci rok chýbať celkovo 534 miliónov eur. Táto suma sa skladá z dvoch hlavných položiek. Prvou je o 234 miliónov eur nižší príjem z podielových daní, než sa pôvodne očakávalo. Druhou je výpadok ďalších 300 miliónov eur z daňového bonusu.

V konsolidačnom zákone sú zavedené aj extra zdanenia pre lepšie zarábajúcich. Keď pri daňovom priznaní zamestnanec zistí, že zarobil príliš veľa alebo má proste dve práce lebo z jednej rodinu neuživí, tak nezaplatí daň 19%, ale 25%, 30% alebo až 35%. Tie navyše dane z príjmu však nepôjdu do balíka pre obce, ale zostanú štátu.

Až 69 miliónov eur štát použije na prefinancovanie sedempercentnej valorizácie plátov zamestnancov regionálneho školstva od 1. januára 2026, ktorú štát dohodol so školskými odborármi. **Peniaze na to však zoberal obciam z ich podielových daní.**

Od januára 2026 sa zvyšuje aj zdravotný odvod zo 4% na 5%. Plat bude mať človek síce rovnaký, no **čistý príjem klesne.** Zamestnávateľom sa výška odvodu nemení, zostáva na 11%, lebo sa zvýšila už vlani. Peniaze zo zvýšených zdravotných odvodov budú síce smerovať do zdravotných poisťovní, ale o sumu jedného percenta štát zaplatí menej za poistencov štátu. V konečnom dôsledku tak tieto peniaze zostanú v štátnom rozpočte.

Ak má zamestnanec PNku, poberá materskú a podobne a dostane v zamestnaní odmenu, bude z nej platiť poistné na sociálne poistenie. Doteraz išlo o výnimku, na ktorú sa odvod nevzťahoval. **Zamestnávatelia a teda aj obce nebudú svojim zamestnancom platiť len 10 dní PNky ale až 14 dní.** Od 15. dňa začne dávku vyplácať Sociálna poisťovňa.

Od 22. novembra sa začne uplatňovať dlhová brzda, lebo štát je veľmi zadlžený. **Na obrovskom verejnom dlhu Slovenskej republiky vo výške 84,3 miliardy eur sa samosprávy podieľajú menej ako dvoma percentami.** Inak povedané, mestá a obce, aj napriek značnej finančnej záťaži a zodpovednosti, ktorú im konsolidačnými opatreniami udelil štát v rámci podielových daní, majú na tomto dlhu absolútne minimálny podiel. **Pre obce to znamená zmrazenie výdavkov na úroveň roka 2025 a nemožnosť si zobrať úver na dofinancovanie projektov získaných v nasledovných rokoch.** Od roku 2026 sa očakáva aj zvýšenie minimálnej mzdy o 12 %, pričom inflácia v súčasnosti dosahuje 4 % a ešte

Obec Malý Lapáš - Vplyv konsolidácie na samosprávu

Ostatná aktualizácia: piatok, 26. september 2025, 15:33

aj poistky idú z 8% na 10%.

Veríme, že v ďalšom období sa nám nestane to, že až tento týždeň, po vyše roku od rozšírenia materskej školy, nám ministerstvo preplatilo 130 tisíc eur.

Zostaviť rozpočet s takýmto veľkým výpadkom bude náročné. Očakávame od štátu, že nám umožní čerpať aspoň rezervný fond. Rozpočet sa pokúsime zostaviť tak, aby sme zabezpečili všetky služby aj podporu pre občianske združenia.